

Tomas Thuresson
tomas.thuresson@skogsindustrierna.org
08-762 79 63
072-546 79 63

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

2012-02-10

Ert D.nr. NV-12413-11

Synpunkter på rapporten "Allemansrätten och dess framtid".

INLEDNING

Vi tackar för möjligheten att ge synpunkter på rapporten, eller rapporterna (eftersom det i själva verket är två delvis oberoende rapporter – skrivna av konsulter). Vi välkomnar också denna tidiga dialog kring allemansrätten som både för det Svenska folket och för Skogsbruket som näring och markägare har stor betydelse och något som vi i ett internationellt perspektiv kan vara stolta över. Sverige och det Svenska skogslandskapet är fantastiskt ur många perspektiv och rätten för alla att vistas i våra skogar för rekreation, bär- och svampplockning, m.m. är något vi som intresseorganisation värnar. Vi vill bidra till att folk kommer ut i skog och mark för en god hälsa, en meningsfull fritid och för att kunna lära om det förnybara och uthålliga brukandet av skogens alla nyttigheter.

Samtidigt som allemansrätten är unik är den också svår att få en helt komplett bild av. Framförallt här anser vi att utredarna/konsulterna bidrar med bakgrundsskrivningar av allemansrättens uppkomst och historiska bakgrund och hemvist i lagstiftningen. Detta ger oss en bild av en successivt framväxande rätt för allmänheten att vistas i och till del nyttja skog och mark. Bakgrundsbeskrivningen är värdefull och viktig.

Samtidigt är rapporten (eller rapporterna) något som författarna själva står för och när det gäller förslagen från författarna tycker vi bl.a. av detta skäl att vi inte vill ge synpunkter. Vi ger gärna synpunkter på förslag som Naturvårdsverket lägger och står bakom, men anser inte att det är konstruktivt att ge specifika synpunkter på konsulterens förslag som är grundade i deras egna värderingar och åsikter – även om personernas sakkompetens på området knappast kan ifrågasättas.

Allemansrätten är så pass viktig och vittomfattande (bl.a. areellt) att om man skall lägga förslag på området bör detta göras i en offentlig utredning med den demokratiska förankring som utredningsväsendet har som tradition i Sverige. Vi är istället gärna med i en sådan utredning, exv. i en referensgrupp, där också vår syn på allemansrättens olika delar bättre kan speglas och förklaras.

Här avstår vi därför från att göra några djupare kommentarer kring utredarnas specifika förslag. Detta innebär inte att vi inte har åsikter om förslagen. Vi anser emellertid inte att förslagen är tillräckligt väl demokratiskt förankrade för att det skall vara konstruktivt att ge synpunkter på dessa nu.

Föreningen Sveriges Skogsindustrier
Storgatan 19, Box 55525, 102 04 Stockholm
tel 08-762 72 60 fax 08-611 71 22
Servicebolag Arbio AB org. nr 55 60 67-2924
e-post info@skogsindustrierna.org
www.skogsindustrierna.org

SPECIFIKA SYNPUNKER

Det ovan skrivna till trots, har vi några synpunkter vi vill skicka med i det fortsatta arbetet.

- Allemansrätten är bra för Sverige! Vi anser att allemansrätten är bra för Sverige och dess medborgare. Allemansrätten tryggar alla människors möjlighet att fritt ströva i skog och mark. Att allemansrätten idag är vagt reglerad i lagstiftningen ser vi inte som något stort problem. Frågan om tydligare lagstiftning kommer kanske att accelerera och accentueras om bristen på respekt för naturen och markägare ökar i framtiden.
- Utredningen belyser väl hur det svenska samhället har förändrats och därmed även trycket på förändringar i allemansrätten. Vi anser att de delar i utredningen som påtalar vikten av utbildning och information är riktiga. Kommuner, Länsstyrelser och Skogsstyrelsen bör ges särskilda medel för att informera om allemansrätten. Detta arbete kan med fördel ske i samverkan med skogsnäringen, förslagsvis inom ramen för samverkansprogrammet ”Skogen i Skolan”. Vi anser exv. att nedskräpning är ett stort problem och ser därför gärna en informationskampanj i samma anda som 1970-talets ”Håll Sverige rent!”.
- Vi tycker att ansatsen från NV i missivet att i första hand få in synpunkter med avseende på ”allemansrättens betydelse för friluftslivet” är vinklat (kanske omedvetet) på ett olyckligt vis. Skall frågorna utredas bör det göras utifrån dels det allmännas intresse och dels äganderättsperspektivet. Det är också här som delar av samhällsdebatten funnits under senare år, där markägare känner sig utnyttjade under allemansrättens paraply (av kommersiella intressen). Dessa intressen – tycker markägare ibland – kan nyttja markägarens tillgångar på ett vis som kan vara till skada för dennes egen näringsverksamhet, för miljöintressen och ibland till skada för en bredare allmänhets rekreation, m.m. Både äganderätten och allemansrätten är grundlagsskyddade och vi anser att dessa frågor bör förtydligas i ett ev. fortsatt arbete.
- Vi konstaterar samtidigt att det är sällan förekommande med ett frekvent missbruk av allemansrätten. Inte desto mindre är det viktigt att klargöra var gränsen går mellan det allmännas rätt och var en kommersiell verksamhets eller ideell verksamhets rätt slutar. Detta bl.a. för att även i framtiden kunna värna en stark och unik allemansrätt till glädje för den breda allmänheten.

Med vänlig hälsning

Mårten Larsson
Skogsdirektör

Tomas Thuresson
Rådgivare